

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ต่อความพร้อมทางอาชีพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม หลังการทดลองจะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมทางอาชีพด้านทัศนคติต่ออาชีพและด้านการประเมินความสามารถทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม หลังการทดลองจะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมทางอาชีพด้านทัศนคติต่ออาชีพและด้านการประเมินความสามารถทางอาชีพสูงกว่าก่อนการทดลอง

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2536 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย จำนวน 20 คน โดยสุ่มอย่างง่ายจากนักเรียนที่มีคะแนนความพร้อมทางอาชีพ ด้านทัศนคติต่ออาชีพ และด้านการประเมินความสามารถทางอาชีพต่ำกว่าค่าเฉลี่ยเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน แบ่งเป็นเพศชายกลุ่มละ 5 คน และเพศหญิงกลุ่มละ 5 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เครื่องมือในการวิจัยคือ แบบสำรวจความพร้อมทางอาชีพ ซึ่งประกอบด้วยมาตรวัดทัศนคติ และการประเมินความสามารถทางอาชีพของ จอห์น โอ ไครท์ส แพลและเรียบเรียง โดยรองศาสตราจารย์ ดร. พรรณราย ทรัพย์ะประภา ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย ตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับทฤษฎีการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพ และทฤษฎีพัฒนาการทางอาชีพ
2. สร้างโปรแกรมกิจกรรมพัฒนาความพร้อมทางอาชีพตามรูปแบบการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพตามแนวของไครท์ส แล้วตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสมโดยผู้เชี่ยวชาญ
3. ติดต่อขอความร่วมมือจากอาจารย์แนะแนวโรงเรียนอนุศรพิทยานุกุล อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี และโรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย
4. นำแบบสำรวจความพร้อมทางอาชีพ ทั้งด้านทัศนคติต่ออาชีพ และด้านการประเมินความสามารถทางอาชีพ ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาความเที่ยงของแบบทดสอบ (Reliability) และหาค่าความตรง (Validity)
5. ประกาศรับสมัครนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนปทุมเทพวิทยาคาร อำเภอเมือง จังหวัดหนองคาย ที่ต้องการความช่วยเหลือในการเตรียมความพร้อมทางอาชีพ และการตัดสินใจในการเลือกอาชีพ
6. ทำการทดสอบก่อนการทดลอง (Pretest) นักเรียนกลุ่มประชากรโดยคัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยของความพร้อมทางอาชีพต่ำกว่าค่าเฉลี่ย (\bar{X}) แล้วสุ่มอย่างง่ายเพื่อคัดเลือกเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 10 คน และกลุ่มควบคุม 10 คน โดยแยกเป็นเพศชายและเพศหญิงกลุ่มละ 5 คน

7. กลุ่มตัวอย่างแบ่งเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มทดลอง เป็นนักเรียน กลุ่มที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม โดยใช้โปรแกรมกิจกรรม พัฒนาความพร้อมทางอาชีพแบบกลุ่ม มีผู้วิจัยเป็นผู้นำกลุ่ม ทำหน้าที่เอื้ออำนวยให้สมาชิกในกลุ่มมี ปฏิสัมพันธ์กัน ให้ข้อมูลข้อสนเทศเกี่ยวกับการศึกษาและอาชีพ ดำเนินกิจกรรมสัปดาห์ละ 2 ครั้ง ครั้งละ 1 ชั่วโมง จำนวน 15 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมเป็นนักเรียนกลุ่มที่ไม่ได้รับการช่วยเหลือใดๆ

8. ทำการทดสอบหลังการทดลอง (Posttest) ด้วยแบบสำรวจความพร้อมทางอาชีพทั้ง 2 ตอน กับกลุ่มนักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม

9. เก็บรวบรวมข้อมูล หาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน และ ทดสอบหาค่าเฉลี่ยของความพร้อมทางอาชีพทั้ง 2 ด้านแล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

เนื่องจากแบบสำรวจความพร้อมทางอาชีพมีการประเมินทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านมาตรวัดทัศนคติต่ออาชีพ และด้านการประเมินความสามารถทางอาชีพ ดังนั้น จึงวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมทางอาชีพ ก่อนและหลังการทดลองของนักเรียนกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม ด้วยการทดสอบค่า t ($t - test$) เพื่อทดสอบสมมติฐานว่า

1. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม หลังการทดลอง จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมทางอาชีพด้านทัศนคติต่ออาชีพ และด้านการประเมินความสามารถทางอาชีพสูงกว่ากลุ่มควบคุม

2. นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม หลังการทดลอง จะมีค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมทางอาชีพด้านทัศนคติต่ออาชีพ และด้านการประเมินความสามารถทางอาชีพเพิ่มขึ้นมากกว่าก่อนการทดลอง

ผลการวิจัย

ปรากฏว่าสนับสนุนสมมติฐานทั้ง 2 ข้อ คือ นักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม หลังการทดลอง มีคะแนนเฉลี่ยจากแบบสำรวจความพร้อมทางอาชีพ ทั้งด้านทัศนคติต่ออาชีพ และการประเมินความสามารถทางอาชีพ หลังการทดลองสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม มีคะแนนเฉลี่ยความพร้อมทางอาชีพทั้ง 2 ด้าน เพิ่มขึ้นกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

แสดงให้เห็นว่าการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่มโดยใช้โปรแกรมกิจกรรมพัฒนาความพร้อมทางอาชีพตามรูปแบบของไครท์ส มีผลต่อการทำให้บุคคลมีความพร้อมทางอาชีพสูงขึ้น เนื่องจากค่าเฉลี่ยของคะแนนความพร้อมทางอาชีพด้านทัศนคติต่ออาชีพและด้านการประเมินความสามารถทางอาชีพหลังการทดลองมีการเปลี่ยนแปลงสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ครูแนะแนวในโรงเรียนมัธยมศึกษา ควรนำโปรแกรมการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพแบบกลุ่ม ตามแนวคิดของ ไครท์ส ไปใช้กับนักเรียนก่อนมีการเลือกสายการเรียน เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมทางอาชีพให้แก่นักเรียน
2. ควรมีการติดตามผล นักเรียนที่ได้รับการปรึกษาเชิงจิตวิทยาทางอาชีพ แบบกลุ่ม เพื่อศึกษาว่าเขาเหล่านั้น สามารถเลือกอาชีพได้เหมาะสม และมีหลักเกณฑ์หรือไม่

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย